

REFERAT Handicaprådet d. 10-10-2019

Mødedato Torsdag d. 10. oktober 2019 kl. 13:30

Mødested Mødelokalet stuen , Nicolaiplads 6

Mødedeltagere John Arne Sørensen, Thorbjørn Halvorsen, Ida Merethe Jørgensen, Inge Carlsen, Benny Dall, Verner Thune, Margot Pedersen, Inge-Mette Ohrt Rasmussen, Randi Vølcker (Fravær), Jens Peter Roed, Jens Peter Ravn , Rasmus Lund-Sørensen, Jakob Ville (Fravær), Elvis Comic (Fravær), Martin Sejersgaard-Jacobsen (Fravær), Bettina Brøndsted (Fravær), Martin Pape, Annette Lund Petersen, Søren Bork , Pernille Hejbøl Øhlenschlæger Pedersen, Trille Nikolajsen , Tobias Kristian Jensen Jørgensen , Poul Erik Jensen , Hans Holmer

Indholdsfortegnelse

Orientering om økonomi.....	3
Ændring af forretningsorden for Handicaprådet.....	4
Mødeplan for 2020.....	5
Handicapprisen 2019.....	6
Orientering til Handicaprådet - plan for byen.....	7
Orientering til Handicaprådet - Teknik- og Klimaudvalget.....	8
Magtanvendelser 2018 på voksenområdet (Psykiatrirådgivningen).....	9
Magtanvendelse 2018 på Socialområdet, børn og unge.....	11
Danmarkskortet - klagesager på Socialområdet 2018.....	12
Orientering om tilgængelighedsstrategien.....	17
Status på indsatsen for pårørende.....	18
Orientering til Handicaprådet oktober 2019.....	20

Punkt 1: Orientering om økonomi

19/20627

Resumé

Handicaprådet ønsker en orientering og opfølgning på budget 2019.

På mødet deltager økonomichef Helle Damgaard kl. 13.30.

Sagen behandles i

Handicaprådet.

Forslag

Den konstituerede socialdirektør foreslår,

at Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning Handicaprådet den 10-10-2019

Helle Damgaard redegjorde for budget 2019 og oplyste, at der forventes at være et merforbrug på 35 mio. kr. på området for Socialøkonomi, Handicap og Hjælpemiddel og 43 mio. kr. på området under socialpolitik og dermed et samlet merforbrug på 78 mio. kr. i 2019

Handicaprådet tog orienteringen til efterretning. Rådet ser frem til den 24. oktober 2019 hvor der afholdes ekstraordinært møde og hvor budget 2020-2023 vil blive fremlagt.

Sagsfremstilling

Handicaprådet ønsker en orientering og opfølgning på budget 2019.

Punkt 2: Ændring af forretningsordenen for Handicaprådet

19/20627

Resumé

Forslag til ændring af forretningsordenen for Handicaprådet § 6.

Sagen behandles i

Handicaprådet.

Forslag

Den konstituerede socialdirektør foreslår,

At ændringen af forretningsordenen for Handicaprådet §6 godkendes, således at Handicaprådsmøderne fra 2020 skal afholdes i tidsrummet kl. 15.30-17.30.

Beslutning Handicaprådet den 10-10-2019

Handicaprådet godkendte forretningsordenen startende fra møderne i 2020, dog med mulighed for at tilpasse tidspunktet for mødet, hvis det passer dårligt når møderne holdes andre steder end i forvaltningen.

Sagsfremstilling

Med baggrund i Handicaprådets beslutning på møde den 12. september 2019, i forbindelse med godkendelse af mødeplan for 2020, udtrykte rådet ønske om, at ændre mødetidspunkterne for Handicaprådsmøderne til tidsrummet kl. 15.30-17.30. Såfremt mødetidspunktet skal flyttes, skal forretningsordenen for Handicaprådet § 6 ændres, således at mødetidspunktet for Handicaprådet ændres fra afholdelse kl. 13.30-15.30 til afholdelse kl. 15.30-17.30.

Bilag

Revideret forretningsorden pr. 10.10.19

Punkt 3: Mødeplan for 2020

19/20627

Resumé

Forslag til mødeplan for 2020 forelægges Handicaprådet.

Tilføjelse til resumé

På Handicaprådsmødet den 12. september blev det besluttet, at ændre mødeplanen således at januar mødet afholdes den 16. januar 2020 i stedet for den 9. januar 2020.

Sagen behandles i

Handicaprådet.

Forslag

Den konstituerede socialdirektør foreslår,

at mødeplanen for 2020 godkendes.

Nyt forslag

Den konstituerede socialdirektør foreslår,

at den tilrettede mødeplan for 2020 godkendes.

Beslutning Handicaprådet den 12-09-2019

Der blev udtrykt ønske om, at mødetidspunktet rykkes til tidsrummet kl. 15.30-17.30 og at januar mødet flyttes. Forretningsordenen medtages som punkt på næste møde.

Beslutning Handicaprådet den 10-10-2019

Handicaprådet godkendte mødeplanen for 2020.

Sagsfremstilling

Handicaprådet skal fastlægge rådets møder for 2020.

Jf. Handicaprådets forretningsorden §6, afholdes ordinære møder 2. torsdag i måneden, dog med undtagelse af juli måned.

Møderne for 2020 er planlagt til anden torsdag i måneden, med forbehold for helligdage og skolernes ferie. Der er mulighed for at behandling af budgetforslag for 2020 kan ændre på planen.

Januar måned: den 16. januar 2020

Februar måned: den 20. februar 2020

Marts måned: den 12. marts 2020

April måned: den 16. april 2020

Maj måned: den 14. maj 2020

Juni måned: den 11. juni 2020

Juli måned: ingen møder

August måned: den 13. august 2020

September måned: den 10. september 2020

Oktober måned: den 8. oktober 2020

November måned: den 12. november 2020

December måned: den 10. december 2020

Punkt 4: Handicapprisen 2019

19/20627

Resumé

Handicaprådet skal fastsætte tidsfrist for indstilling af kandidater til Handicapprisen 2019.

Sagen behandles i

Handicaprådet.

Forslag

Den konstituerede socialdirektør foreslår,

at Handicapprisen 2019 overrækkes tirsdag den 3. december 2019,

at fristen for indstilling af kandidater til årets handicappris er den 1. november 2019,

at prisen, i lighed med sidste år, fastsættes til 3.000 kr.

Beslutning Handicaprådet den 10-10-2019

Handicaprådet godkendte tidspunktet for overrækkelse af Handicapprisen den 3. december 2019 samt fristen for indstilling af kandidater og fastsættelse af niveauet for prisen.

Sagsfremstilling

Handicapprisen 2019 foreslås overrakt den 3. december 2019 på den internationale handicapdag, kl. 17.00 i Byrådssalen.

Det foreslås, at fristen for indstilling af kandidater til handicapprisen sættes til den 1. november 2019, således at Handicaprådet på deres møde den 14. november 2019 kan udpege kandidat til årets handicappris.

Organisationsrepræsentanterne foreslog på møde den 11. oktober 2018, at forhøje prisen fra 1.000 kr. til 3.000 kr., hvorfor det foreslås at prisen også i 2019 er på 3.000 kr.

Punkt 5: Orientering til Handicaprådet - plan for byen

19/20627

Resumé

Handicaprådet ønsker en opfølgning på emner forelagt under orienteringspunktet på Handicaprådets møde den 8. august 2019.

Områdechef i By- og Udviklingsforvaltningen Martin Sejersgaard orienterer omkring nedenstående punkter.

Sagen behandles i

Handicaprådet.

Forslag

Den konstituerede socialdirektør foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Handicaprådet den 12-09-2019

Punktet udsættes til næstkommende møde i Handicaprådet.

Beslutning Handicaprådet den 10-10-2019

Punktet udsættes til næste møde.

Sagsfremstilling

Handicaprådet ønsker en opfølgning fra områdechef Martin Sejersgaard-Jacobsen på nedenstående emner forelagt på Handicaprådsmødet den 8. august 2019

- Havneområdet – ønsker inddragelse af Handicaprådet.
- Hop i bad. Hensyn til personer med handicap.
- Kongebrogade afspærret. Vil der i ombygningen blive medtaget ændringer der blev drøftet i forbindelse med etableringen af tunnelen under gaden.
- Adgangsforhold til sundhedstjenester.
- Adgange til strande.
- Talende busstop.
- Ombygning ved Seest Bakke og Konstantin Hansens vej.

Punkt 6: Orientering til Handicaprådet - Teknik- og Klimaudvalget

19/20627

Resumé

Handicaprådet ønsker en orientering omkring punkter drøftet på Teknik- og Klimaudvalgsmødet den 11. september 2019.

Sagen behandles i

Handicaprådet.

Forslag

Den konstituerede socialdirektør foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Handicaprådet den 10-10-2019

Handicaprådet tog orienteringen til efterretning med den tilføjelse, at Handicaprådet ønsker at blive inddraget når der på udvalgsmøder er sager der vedrører personer med handicap.

Sagsfremstilling

Handicaprådet ønsker en orientering omkring punkter drøftet på Teknik- og Klimaudvalgsmødet den 11. september 2019, herunder pkt. 3 vedr. manglende tilgængelighed for gangbesværede og ældre, hvor Handicaprådet ønsker inddragelse og forslag om udarbejdelse af plan for lydfyr. Og en orientering vedr. pkt. 5 udbud af bybuskørsel og skolerutekørsel.

Punkt 7: Magtanvendelser 2018 på voksenområdet (Psykiatrirådgivningen)

19/21149

Resumé

Orientering om magtanvendelser i 2018 for voksne borgere, som Psykiatrirådgivningen er handlekommune for. Orienteringen vedrører anvendelse af fysisk magt i form af at fastholde en person eller føre en person til et andet opholdsrum samt situationer, hvor Psykiatrirådgivningen har truffet afgørelse om, for en periode, at anvende personlige alarm- eller pejlesystemer eller om anvendelse af fastspænding med stofseler. Endelig orienteres der om flytning uden samtykke.

Tilføjelse til resumé

Handicaprådet ønsker en orientering omkring punktet.

Sagen behandles i

Social- og Sundhedsudvalget

Forslag

Den konstituerede socialdirektør foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Nyt forslag

Den konstituerede socialdirektør foreslår,

at Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 18-09-2019

Orienteringen blev taget til efterretning.

Beslutning Handicaprådet den 10-10-2019

Inge Lehmann orienterede omkring magtanvendelser på voksenpsykiatriområdet. Magtanvendelserne er alle sammen udenbysborgere og har derfor ikke omfattet nogen Kolding borgere.

Orienteringen blev taget til efterretning.

Sagsfremstilling

En gang årligt udarbejdes en oversigt over antallet af akutte magtanvendelser. Der er tale om akutte situationer, hvor medarbejderne anvender magtanvendelse i form af at fastholde en person eller føre en person til et andet opholdsrum. Afgørelsen træffes derfor i den akutte situation af medarbejderen og uden forhåndsgodkendelse. Magtanvendelsen skal efterfølgende registreres og indberettes til Psykiatrirådgivningen, hvis Kolding Kommune er handlekommune for borgeren.

Et eksempel på en ulovlig magtanvendelse er, hvor en borger er gået ind til en anden beboer og vil ikke gå ud derfra. Bostedets personaler tager fat borgerens arm. Det er ikke yderligere beskrevet, hvordan situationen forløber, bortset fra oplysninger om, at borgeren bliver meget vred fysisk og verbalt. Det er ikke beskrevet, at det har været absolut påkrævet at fastholde borgeren i situationen. Fastholdelse kan ikke lovligt finde sted i tilfælde, hvor risikoen kan afværges på andre og mindre indgribende måder. Der mangler oplysninger om, hvorvidt det er blevet forsøgt at få borgeren til at samarbejde og forlade den anden beboers bolig, og hvordan indgrebet er foregået.

Magtanvendelse i form af at fastholde en person eller føre en person til et andet opholdssted er tilladt, hvor der er nærliggende risiko for, at den pågældende skader sig selv, eller der i konfliktsituationen er nærliggende risiko for, at den pågældende skader andre beboere, personale eller andre personer.

Det grundlæggende princip er, at magtanvendelse aldrig må erstatte omsorg, pleje og pædagogisk hjælp. Magtanvendelse skal så vidt muligt forebygges og undgås med en socialpædagogisk tilgang til pleje og omsorg. Hvis magtanvendelse er påkrævet, skal det udøves skånsomt og så kortvarigt som muligt.

Magtanvendelse skal registreres og indberettes til borgerens handlekommune, som er den kommune, der har ansvaret for borgers ophold i tilbuddet. Endelig skal Socialtilsynet orienteres, hvis magtanvendelsen har fundet sted i et tilbud som Socialtilsynet fører tilsyn med.

Psykiatrirådgivningen skal som handlekommune vurdere, om indberetningen giver anledning til bemærkninger eller ændringer i kommunens afgørelse om hjælp.

I Socialtilsynet indgår indberetningerne om magtanvendelse i Socialtilsynets driftsorienterede tilsyn.

Magtanvendelser voksenområdet, Psykiatri, i 2018

Akut fastholdelse eller førelse

Antal akutte/ikke forudgående godkendt magtanvendelse	Akut/ Ikke forudgående godkendt magt-anvendelse	Lovlig magtanv- endelse	Nødværge/ nødret	Ulovlig magt- anvendelse
Udenbys borgere*	3	2		1

* Med ”udenbys borgere” menes borgere der bor i botilbud i andre kommuner, og hvor Kolding Kommune er handlekommune

I 2018 er der registreret 3 indberetninger på botilbud beliggende i andre kommuner.

Ansøgt brug af magt

Der er i servicelovens regler om magtanvendelse mulighed for, at et botilbud ansøger om tilladelse til at anvende magt overfor en bestemt borger. Ansøgningen vedrører f.eks. personlige alarm- og pejlesystemer, fastholdelse i hygiejnesituationen, anvendelse af stofseler og flytning uden samtykke. Psykiatrirådgivningen har i 2018 ikke modtaget ansøgninger fra bostederne, ligesom Psykiatrirådgivningen i 2018 ikke har behandlet sager om flytning uden samtykke. I lovgivningen er der begrænsede muligheder for at anvende tryghedsskabende velfærdsteknologiske løsninger som f.eks. trædemåtter, der registrerer en beboers bevægelser i boligen. Det vil ofte være mindre indgribende for borgeren at anvende en trædematte til at overvåge, om borgeren falder ud af sengen om natten og dermed har brug for hjælp, end at en medarbejder sidder ved borgerens seng og holder øje med vedkommende.

Pr. 1. januar 2020 indføres en ny bestemmelse i magtanvendelsesreglerne, hvilket giver mulighed for at træffe afgørelse om anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknolog, som eksempelvis trædemåtter, i en afgrænset periode. Løsningerne kan være med til at forhindre magtanvendelse.

Punkt 8: Magtanvendelse 2018 på Socialområdet, børn og unge

19/21089

Resumé

Orientering om magtanvendelser indberettet på tilbud for børn og unge, som Socialforvaltningen er driftsherre for.

Antallet af magtanvendelser på Tinghøj var 26 i 2018. I 2017 var antallet 23.

Tilføjelse til resumé

Handicaprådet ønsker en orientering omkring punktet.

Sagen behandles i

Social- og Sundhedsudvalget

Forslag

Den konstituerede socialdirektør foreslår,

at redegørelsen tages til efterretning.

Nyt forslag

Den konstituerede socialdirektør foreslår,

at Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 18-09-2019

Orienteringen blev taget til efterretning.

Beslutning Handicaprådet den 10-10-2019

Orienteringen blev taget til efterretning.

Sagsfremstilling

I 2018 er der registreret 26 magtanvendelser på Tinghøj. I 2017 var antallet 23. Årsagen til den lille stigning er, at der i sensommeren 2018 var nogle få børn som havde særlige komplekse udfordringer.

Formålet med reglerne om magtanvendelse er at begrænse magtanvendelser til et absolut minimum. Magtanvendelse må aldrig erstatte omsorg, pleje og pædagogisk hjælp. Magtanvendelse skal udøves så skånsomt og kortvarigt som muligt. Der skal også tages hensyn til andre tilstedeværende, så der ikke forvoldes unødigt krænkelser af barnet eller den unge.

Enhver form for magtanvendelse skal registreres og indberettes til både den anbringende kommune, Socialforvaltningen som driftsherre og til Socialtilsyn Syd, der fører det driftsorienterede tilsyn med Tinghøj. I indberetningen skal der være en beskrivelse og en begrundelse for nødvendigheden af indgrebet.

Fra 2. halvår af 2018 begyndte Socialtilsyn Syd at sende en kvittering, når de modtager en indberetning om magtanvendelse. Socialtilsyn Syds opgave vedrørende magtanvendelse er at vurdere, om indberetningerne giver anledning til tilsynsmæssige overvejelser. Socialtilsyn Syd skal føre tilsyn med, om tilbuddenes pædagogiske indsats understøtter, at magtanvendelse så vidt muligt kan undgås, og om tilbuddet kan håndtere eventuelle magtanvendelser ved dokumentation og opfølgning med henblik på løbende læring og forbedring. De indberetninger om magtanvendelse, som Tinghøj har sendt til Socialtilsyn Syd, har ikke givet anledningen til bemærkninger. På Tinghøj bliver magtanvendelser drøftet i personalegruppen med henblik på at forebygge nye magtanvendelser. Personalegruppen modtager kontinuerligt fagpersonlig supervision med henblik på at forebygge magtanvendelser. Ved gentagne magtanvendelser, hvor det ikke via den pædagogiske indsats lykkes at undgå eller reducere magtanvendelser, er der et tæt samarbejde mellem Tinghøj og den anbringende kommune.

Punkt 9: Danmarkskortet - klagesager på Socialområdet 2018

19/9597

Resumé

Gennemgang og drøftelse af omgørelsesprocenter på Socialområdet på baggrund af Børne- og Socialministeriets offentliggjorte "Danmarkskort".

Tilføjelse til resumé

Handicaprådet ønsker en orientering omkring punktet.

Sagen behandles i

Social- og Sundhedsudvalget, Socialøkonomi-, Handicap- og Hjælpemiddeludvalget og Byrådet

Forslag

Den konstituerede socialdirektør foreslår,

at Danmarkskortet drøftes og indstilles til godkendelse.

Nyt forslag

Den konstituerede socialdirektør foreslår,

at Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 18-09-2019

Danmarkskortet blev drøftet og indstilles til godkendelse.

Beslutning Socialøkonomi-, Handicap- og Hjælpemiddeludvalget den 18-09-2019

Udvalget drøftede Danmarkskortet- klagesager på det sociale område, som indstilles til godkendelse.

Beslutning Handicaprådet den 10-10-2019

Handicaprådet tog orienteringen til efterretning.

Handicaprådet ønskede en nærmere orientering på næste møde, omkring den praksis afdelingerne i højere grad anvender, ved at ringe til borgerne og forklare afgørelsen, inden afgørelsen sendes til borgeren.

Handicaprådet havde desuden en generel drøftelse omkring benyttelse af bisiddere og et ønske om at brug af bisidder blev benyttet i større omfang.

Sagsfremstilling

Børne- og Socialministeren offentliggør hvert år for hele landet en oversigt over sidste års omgørelsesprocenter i Ankestyrelsens afgørelser i klagesager efter lov om social service.

Oversigten kaldes Danmarkskortet og skal behandles og drøftes i Byrådet senest ved det efterfølgende års udgang. Kompetencen til at behandle og drøfte Danmarkskortet kan ifølge loven ikke delegeres til stående udvalg.

Formålet med Danmarkskortet er, jf. lovforarbejderne "samlet at sikre politisk fokus på og ansvar for kvaliteten i sagsbehandlingen i kommunerne. I og med, at danmarkskortet skal behandles i den enkelte kommunalbestyrelse, vil der således skulle ske en aktiv politisk drøftelse af, om kommunens omgørelsesprocent er tilfredsstillende, eller om der bør iværksættes tiltag til forbedringer af kvaliteten i sagsbehandlingen. Forslaget bygger på den forventning, at kommunalbestyrelsen gennem arbejdet med danmarkskortet får større opmærksomhed på sagsbehandlingen på socialområdet og derfor vil træffe foranstaltninger til at forbedre denne."

I Kolding Kommune har det gennem flere år været praksis, at de stående udvalg med ansvar for Socialområdet har fået forelagt en oversigt med antallet af klagesager og oplysning om omgørelsesprocenter m.v. til drøftelse.

Der vil altid være et vist antal sager, som bliver ændret af Ankestyrelsen, da den sociale lovgivning indeholder gråzoner, hvor retsgrundlaget er uklart, eksempelvis på grund af ny eller ændret lovgivning, offentliggørelse af ny praksis på området eller hvis der har manglet praksis på området. Når disse tvivlstilfælde bliver forelagt Ankestyrelsen, vil der ind i mellem være sager, hvor Kolding Kommunes afgørelser bliver ændret. Afgørelserne fra Ankestyrelsen bliver fulgt nøje af

afdelingerne således, at det er muligt hurtigt at reagere på antallet af ændrede og hjemviste sager og iværksætte særlige indsatser i afdelinger med høje omgørelsesprocenter.

Overordnet kan oplyses, at Kolding Kommunes samlede omgørelsesprocent på Socialområdet, ifølge Danmarkskortet, udgør 45 %, heraf er 17 % ændringer og 28 % hjemvisninger.

En del af forklaringen på den høje omgørelsesprocent er, at Kolding Kommune i 2018 ligesom i 2017 havde en høj omgørelsesprocent på 58 % på børnehandicapafdelingens ansvarsområde. Der henvises til de uddybende bemærkninger under afdelingen.

Afgørelserne er nedenfor opgjort for afdelingerne:

1. Børnehandicaprådgivningen
2. Familierådgivningen
3. Psykiatrirådgivningen
4. Hjælpemiddelafdelingen
5. Voksenhandicaprådgivningen

Punkterne 1 – 3 hører under Social- og Sundhedsudvalget. mens punkterne 4 og 5 hører under Socialøkonomi, Handicap- og Hjælpemiddeludvalget.

Ad 1)

Børnehandicaprådgivningen behandler ansøgninger efter serviceloven om ydelser til børn med handicap. Det kan være retten til merudgiftsydelse, tabt arbejdsfortjeneste og aflastning m.v.

Afgjorte klagesager fordelte sig således i 2017 og 2018:

	Antal 2017	Andel 2017	Antal 2018	Andel 2018
Kommunes afgørelse stadfæstet	22	29,3 %	25	41,7 %
Sagen hjemvist	33	44,0 %	20	33,3 %
Kommunens afgørelse ændret af Ankestyrelsen	16	21,3 %	15	25 %
Sagen afvist af Ankestyrelsen	4	5,3 %	0	0 %
I alt	75	100%	60	100 %

På baggrund af et højt antal klagesager og omgjorte sager i 2017 blev der iværksat en særlig indsats i Børnehandicap.

Indsatserne blev iværksat foråret 2018 og bestod bl.a. i, at der blev foretaget en systematisk gennemgang af alle ændrede og hjemviste afgørelse i 2017 med det formål at trække læring ud, og derved forbedre den fremtidige sagsbehandling på området. Alle sager er siden foråret 2018 blevet gennemgået og analyseret af en fagkonsulent og efter behov med sparring fra Retssikkerhedsafdelingen i forvaltningen, med henblik på at løfte kvaliteten i sagsbehandlingen og kompetencerne på området.

Effekten af indsatsen er endnu ikke slået igennem i statistikken for børnehandicapafdelingen i 2018, idet Ankestyrelsens sagsbehandlingstid i klagesagerne er høj, og sagerne afgjort i 2018 vedrører derfor alle afgørelser, der er truffet før kompetenceløftet og fokusarbejdet i afdelingen i foråret. Ankestyrelsen har således endnu ikke nedbragt sin sagsbehandlingstid til højst 6 måneder, som Ankestyrelsen ellers havde forventet.

Som beskrevet er alle afgørelser, som indgår i Ankestyrelsens statistik for 2018, fra før indsatsen i afdelingen. Det forventes, at indsatsen vil slå klart igennem i statistikken for 2019. Det kan allerede nu konstateres, at indsatsen i børnehandicapafdelingen har medført en langt bedre sagsbehandling. Der er således en markant reduktion i klagesager, som indbringes for Ankestyrelsen. Ved udgangen af august måned 2019 har Ankestyrelsen truffet 9 afgørelser, og der er i øjeblikket 15 sager til behandling i Ankestyrelsen på området.

Ad 2)

I Familierådgivningen træffes afgørelser vedrørende: Fastsættelse af egenbetaling i forbindelse med at børn og unge er anbragt uden for hjemmet, samværsafgørelser vedrørende børn anbragt uden for hjemmet, iværksættelse af børnefaglig undersøgelse, efterværn til unge, aflastningsordninger eller andre lignende foranstaltninger og forebyggende foranstaltninger som f.eks. betaling af kontingent til fritidsinteresser samt kost- og efterskoleophold.

Familierådgivningen behandler også sager vedrørende anbringelse af børn og unge uden for hjemmet uden samtykke. Afgørelserne kan påklages til Ankestyrelsen og til retten. Kompetencen til at træffe afgørelse i disse sager er efter lovgivningen tillagt Børn- og Ungeudvalget. Da Børn og Unge-udvalget er tillagt en selvstændig kompetence, indgår disse sager ikke af denne oversigt, men registreres særskilt i Familierådgivningen.

Afgjorte klagesager på Familieområdet fordelte sig således i 2017 og 2018:

	Antal 2017	Andel 2017	Antal 2018	Andel 2018
Kommunes afgørelse stadfæstet i Ankestyrelsen	16	61,5 %	13	50,0 %
Sagen hjemvist	4	15,3 %	8	30,8 %
Kommunens afgørelse ændret af Ankestyrelsen	6	23,0 %	3	11,5 %
Sagen afvist af Ankestyrelsen	0	0%	2	7,7 %
I alt	26	100%	26	100 %

Afgørelser omkring forældres samvær med deres anbragte børn udgør i alt 17 af Ankestyrelsen afgørelser. 4 af afgørelserne omhandler forældrebetaling i forbindelse med børns anbringelse uden for hjemmet. Stigningen i hjemviste sager omhandler dette lovområde.

De resterende afgørelser handler om iværksættelse af børnefaglig undersøgelse og iværksatte foranstaltninger.

Da der er forholdsvis få afgørelser i afdelingen medfører mindre ændringer i antallet af f.eks. hjemviste sager en relativt stor ændring i procentandelen. Samlet set er antallet af klager ikke steget i afdelingen.

Forvaltningen har iværksat ekstra juridisk intern bistand og en tættere ledelsesmæssig opfølgning på afgørelserne, således at der kan opnås en større sikkerhed i sagsbehandlingen af området. Indsatsen svarer til indsatsen, der blev iværksat i børnehandicapafdelingen i foråret 2018.

Ad 3)

Psykiatrirådgivningen træffer eksempelvis afgørelser vedrørende socialpædagogisk støtte og ophold i botilbud.

Afgjorte klagesager fordelte sig således i 2017 og 2018:

	Andel 2017	Antal 2017	Antal 2018	Andel 2018
Kommunens afgørelse stadfæstet i Ankestyrelsen	1	100 %	1	100 %
Sagen hjemvist	0	0%	0	0%
Kommunens afgørelse ophæves/ændres af Ankestyrelsen	0	0%	0	0%

Sagen afvist af Ankestyrelsen	0	0%	0	0%
Sagen tilbagetrukket af borger/annulleret	0	0%	0	0 %
I alt	1	100%	1	100%

Ad 4)

Hjælpe-middelafdelingen behandler ansøgninger om hjælpemidler, forbrugsgoder, boligændringer og handicapbiler mv. på servicelovens område.

Afgjorte klagesager fordelt sig således i 2017 og 2018:

	Antal 2017	Andel 2017	Antal 2018	Andel 2018
Kommunens afgørelse stadfæstet af Ankestyrelsen	63	65,5 %	28	50,0 %
Sagen hjemvist af Ankestyrelsen	21	21,9 %	14	25,0 %
Kommunens afgørelse ændret af Ankestyrelsen	0	0 %	6	10,7 %
Annuleret	5	5,2 %	0	0 %
Sagen afvist af Ankestyrelsen	5	5,2 %	8	14,3 %
Sagen er sendt til genvurdering/Ankestyrelsen ser bort fra klagefristen	2	2,1 %	0	0 %
I alt	96	100 %	56	100 %

Foruden ovenstående har afdelingen ændret 10 afgørelser i forbindelse med genvurdering.

Faldet i antallet af klager skyldes umiddelbart, at afdelingen - i tråd med levereglerne i Selvværd og Sammenhæng - i højere grad er begyndt at ringe til borgerne og forklare afgørelsen, inden afgørelsen sendes til borgeren. Borgerne forstår på den baggrund bedre afgørelserne og kan stille supplerende spørgsmål og klager derfor ikke.

Der er sket en stigning i andelen af ændrede og hjemviste sager. Forklaringen er hovedsageligt, at Ankestyrelsen har ændret sin praksis vedrørende ortopedisk fodindlæg og afdelingen i den forbindelse har fået hjemvist og ændret hhv. 4 og 2 sager. Afdelingen har nu indarbejdet praksisændringen i sine fremadrettede afgørelser. Desuden har Ankestyrelsen konkret været uenig i afdelingens afgrænsning mellem hjælpemidler, forbrugsgoder og sædvanligt indbo. Det har ligeledes medført henholdsvis 3 hjemviste og 2 ændrede sager. Afdelingen har indrettet sin praksis efter Ankestyrelsens afgørelser.

Hjælpe-middelafdelingen søger hele tiden at drage læring af de hjemviste og ændrede sager.

Ad 5)

Voksenhandicaprådgivningen behandler ansøgninger efter serviceloven om ydelser til voksne med handicap bl.a. vedrørende bostøtte i eget hjem, botilbud og merudgifter.

Afgjorte klagesager fordelt sig således i 2017 og 2018:

	Antal 2017	Andel 2017	Antal 2018	Andel 2018
Kommunens afgørelse stadfæstet af Ankestyrelsen	18	69,2 %	15	83,3 %
Sagen hjemvist af Ankestyrelsen	5	19,2 %	1	5,6 %

Kommunens afgørelse ændret af Ankestyrelsen	0	0 %	1	5,6 %
Annulleret	2	7 %	0	0 %
Sagen afvist af Ankestyrelsen	1	3,9 %	1	5,6 %
I alt	26	100 %	18	100 %

Der har været et fald i klager og et fald i omgørelsesandelen i 2018, som bl.a. skyldes en stabil medarbejdergruppe og et fokus på forbedrede begrundelser. Afdelingen tager også i høj grad kontakt til borgerne ved afslag med henblik på at forklare borgerne afgørelserne.

Link til danmarkskortet: <https://socialministeriet.dk/danmarkskort/2019/mar/omgoerelsesprocenter-paa-socialomraadet-2018/>

Bilag

Ankestyrelsens afgørelser på socialområdet opdelt på afdelinger

Punkt 10: Orientering om tilgængelighedsstrategien

16/5167

Resumé

Der gives en mundtlig orientering om initiativer igangsat i forbindelse med Tilgængelighedsstrategien.

Områdechef Martin Sejersgaard-Jacobsen giver rådet en orientering.

Sagen behandles i

Handicaprådet.

Forslag

By- og udviklingsdirektøren foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Handicaprådet den 12-09-2019

Punktet udsættes til næstkommende møde i Handicaprådet.

Beslutning Handicaprådet den 10-10-2019

Punktet udsættes til næste møde.

Handicaprådet har særligt fokus på, hvor langt man er kommet i forhold til den tværfaglige følgegruppe og hvilke fagligheder der er repræsenteret i gruppen.

Sagsfremstilling

Der er igangsat initiativer i forbindelse med Tilgængelighedsstrategien herunder:

- En tværfaglig følgegruppe
- Anlægs- og driftprojekter
- Markedsføring

Punkt 11: Status på indsatsen for pårørende

17/61

Resumé

Socialforvaltningen og Senior-, Sundheds- og Fritidsforvaltningen har siden efteråret 2016 haft fokus på, hvordan det er at være pårørende til en person, der modtager hjælp fra forvaltningerne. Det har ført til udviklingen af en pårørendemodel, som blev godkendt i foråret 2018. Den er vedhæftet som bilag.

Pårørendemodellen bygger på fortællinger og indsigter fra pårørende og illustrerer fire temaer, som de pårørende har peget på som vigtige for dem:

- På med iltmasken for at kunne hjælpe: Iltmasken hjælper til, at de pårørende tillader at have fokus på sig selv
- Værktøjskassen til hjælperollen: For at kunne påtage sig hjælperollen, er det vigtigt at man har adgang til en værktøjskasse med nyttige redskaber
- Pusterummet: Som pårørende har man brug for at tage en pause fra rollen og lade batterierne op
- Fællesskaber for pårørende: Pårørende kan have brug for at have meningsfulde fællesskaber

I budget 2018 blev der afsat midler til arbejdet med pårørendemodellen samt ansættelse af en pårørendeguide.

På mødet giver udviklingskonsulent Bettina Thoft Jensen en status på arbejdet med pårørendemodellen og fremtidige potentialer. Pårørendeguide Helle Fønss Bach deltager også for at fortælle om sit arbejde.

Tilføjelse til resumé

Til orientering omkring punktet deltager Bettina Thoft Jensen og Helle Fønss Bach på Handicaprådsmødet kl. 15.00 og giver en orientering.

Sagen behandles i

Fællesmøde mellem Social- og Sundhedsudvalget og Socialøkonomi-, Handicap- og Hjælpeudvalget

Forslag

Den konstituerede socialdirektør samt den konstituerede Senior-, Sundheds- og Fritidsdirektør foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Nyt forslag

Den konstituerede socialdirektør foreslår,

at Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning Fællesmøde mellem Social- og Sundhedsudvalget og Socialøkonomi-, Handicap- og Hjælpeudvalget den 18-09-2019

Orienteringen blev taget til efterretning med den tilføjelse, at udvalgene anerkender det store arbejde, der er lagt i forbindelse med ændringen af tilgangen blandt medarbejdere/ledere til de pårørende, og pårørendeguidens hjælp til de pårørende, der har behov herfor.

Beslutning Handicaprådet den 10-10-2019

Handicaprådet tog orienteringen til efterretning og udtrykte stor tilfredshed med, at arbejdet er iværksat.

Sagsfremstilling

Implementering af Pårørendemodellen: Nye indsigter har givet nye perspektiver på projektet

Pårørende og øvrigt netværk til vores borgere spiller en stor og afgørende rolle i borgernes liv og dermed også vores indsatser. Kolding Kommune ønsker at være en kommune, hvor pårørende oplever at blive mødt med den altafgørende vejledning og støtte, som de har brug for. Kolding Kommune har et ansvar for at passe godt på de pårørende, så de ikke ender med at udtrættes eller selv blive syge af at være i hjælperollen. Det betyder, at det skal være nemt, overskueligt og tilgængeligt at finde den hjælp, der er til de pårørende.

Derfor har Kolding Kommune skabt en pårørendemodel.

I august 2018 blev der ansat en udviklingskonsulent til at arbejde med pårørendemodellen.

Arbejdet omfatter blandt andet:

- Kortlægning af tilbud til pårørende
- Interview med pårørende fra de enkelte områder
- Workshop med medarbejdere og ledere fra de enkelte områder
- Lokale prøvehandlinger

Gennem interview med de pårørende og dialog med medarbejdere er det blevet synligt, at udviklingen af pårørendetilbud og implementering af pårørendemodellen ikke kan stå alene. Der er også behov for at træne medarbejderne i tilgangen til pårørende, så medarbejdernes tilgang er i overensstemmelse med intentionerne i Selvværd og Sammenhæng.

På baggrund af indsigterne er der derfor lagt et nyt perspektiv ind i projektet. Pårørendemodellen er et vigtigt værktøj til at tematisere de pårørendes behov, men det bærende element for et godt pårørendesamarbejde er først og fremmest, at medarbejderne møder de pårørende, der hvor de er – at medarbejderen tager udgangspunkt i den pårørendes situation.

Derfor er der fortsat fokus på, hvordan pårørendemodellen bedst muligt udfolder sig inden for rammerne af Selvværd & Sammenhæng. Der er fokus på ledelsesmæssig understøttelse i projektets implementeringsfase, og at turde gå ind i den pårørendes situation og spørge ”Hvordan har du det?”

Konkrete initiativer i implementeringsarbejdet og fremtidige potentialer vil blive gennemgået ved orienteringen.

Pårørendemodellen er vedhæftet som bilag til orientering.

Pårørendeguiden skal gøre livet lettere for de pårørende.

Kolding Kommunes pårørendeguide Helle Fønss Bach blev ansat 1. januar 2019.

Pårørendeguidens opgave er at hjælpe de pårørende i Kolding Kommune og sørge for at de pårørende føler sig set og hørt. Arbejdsopgaverne kan variere fra hjælp til at udfylde formularer, til samtaler om det der er svært i familien eller støtte til de pårørende, der måtte have brug for et pusterum. Det vigtigste er, at pårørendeguiden bistår de pårørende med den støtte og vejledning, de har brug for.

Pårørendeguiden skal desuden:

- Gøre det nemmere for pårørende at navigere rundt i de konkrete tilbud, der allerede findes i kommunen
- Udvikle fremtidige indsatser på pårørendområdet
- Være bindeleddet til samarbejdspartnere i foreninger, organisationer mm.

Pårørendeguide Helle Fønss Bach deltager på mødet for at fortælle om status på sit arbejde.

Bilag

Model for pårørendesamarbejde.pdf

Punkt 12: Orientering til Handicaprådet oktober 2019

19/1171

Resumé

Generel orientering til Handicaprådet.

Sagen behandles i

Handicaprådet (orientering).

Forslag

Senior- og Socialdirektøren foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Handicaprådet den 10-10-2019

Formanden for Handicaprådet orienterede desuden om,

- at Kontaktforum for Handicaporganisationer i regionen den 2.10.19 drøftede adgangsforhold til bl.a.Kolding Sygehus.
- at bl.a. Låsbyhøj, i forbindelse med Arkitekturens dag, har fået hædrende pris for god arkitektur.

Vedr. deltagelse i KL's Handicap- og psykiatrikonference den 20. november 2019 pegede rådet på Thorbjørn Halvorsen som deltager.

Sagsfremstilling

Orientering fra handicaprådsmedlemmerne og handicapchefen, herunder:

- Diæter ifbm. deltagelse ved Handicaprådsmøder.
- Deltagelse i KL's Handicap- og psykiatrikonference den 20. november.